

TELEGRAFUL ROMAN.

Apere Marția. Joi și Sâmbătă

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fl.
Pentru monarhie pe an 16 C., 6 luni 8 C., 3 luni 4 C.
Pentru străinătate pe an 24 C., 6 luni 12 C., 3 luni 6 C.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 45
Correspondențele sunt a se adresa la
Redacțiunea „Telegraful Român”, strada Măcelarilor Nr. 45.
pistolele nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fl., — de două ori 24 fl., — de trei ori
30 fl. rëndul cu litere garmond — și timbru de 60 fl.
pentru fie-care publicare.

Werner și Vészi.

Suntem siliți să ne ocupăm de astă dată cu două persoane marcante din parlamentul maghiar. Nu că dór ar fi niscari mari bărbați de stat sau că ar fi fost ambasadori la vre-o curte de renume european, unde zămislesce politica mai înaltă, ci pentru că sunt maghiari neaoși și deputați aleși în cercuri ardelenesti, unde Românii sunt în mare majoritate.

Unul ales când baronul Bánffy era încă mare și tare, celălalt ales în era nouă.

Cel dintâiu fôrfecă pe Sași, al doilea e îndrăgît de noi de Români și ia în apărare pe Sași.

Și unul și altul vor fi sciind de ce au împărțit rolele. Unul crede, că vor veni earăși alegerile și pe la Ighiu mai sunt și români cari l-au onorat cu încrederea, celălalt crede că fiind Românii pe la Sas-Sebeș pasiviști, Sașii i vor mulțemi că i-a scos din ghiarele Românilor și nu i-a lăsat să-i înghiță unul după celălalt. Ambii pot avea și convingeri politice, dar pot fi și speculanți.

Publicul nostru îi va judeca și va da fiecăruia după a lui vrednicie.

Cum au venit însă acești domni să se ocupe de sorțea Românilor și de a Sașilor și cine i-a pus să ne învrășbescă ori să ne împace, noi nu putem sci.

Scim că Werner este un om de pênă, a fost secretariu la comitele suprem al Albei de jos, în anii unde nu putea avea ocazie să cunoască pe Sași și să-i prezente atât de periculoși pentru idea de stat maghiar.

Din contră, chiar Sașii din Aiud aprôpe toți s'au maghiarizat și numai numele unor firme respectabile ne mai spun că și aici au fost Sași.

Cu toate acestea Werner nu-i slăbește pe compatrioții nostri Sași din dragoste.

Până și deputația femeilor, cea cu blânsorea contra legii pentru schimbarea numelor de locuri, a fost prezentată ca o acțiune contra statului maghiar, pe când

de fapt femeile săsești s'au folosit de dreptul de petițiune, garantat în totă lumea civilisată și cel puțin au arătat bărbaților lor, că ei erau chemați să ridice protest energic față cu nisce plâsmuiri îndreptate contra culturai germâne, a acelei culturi fără care părțile ardelenene nu s'ar bucura azi de industrie și de multe binefaceri, cari le a revărsat această asupra tuturor cetățenilor deopotrivă.

Dacă nu putem aproba pe Werner să ni-se dea voie să nu consimțim nici cu Vészi.

Vészi e și mai agresiv.

El a făcut școala politică în biourourile gazetelor din capitală.

Despre alegerea lui nu vorbim și o lăsam să fie și ea o mărturie că cum se escamotează dreptul cel mai sânt de alegere chiar și în era mai nouă.

Dragostea alegătorilor scim că nu'l încungiură, nici chiar compatrioții sași nu'l vor lua de tot în serios.

Ei își cunosc păsurile lor, sciu că fericirea lor nu are să li o aducă domni ca Vészi și sciu și aceea, că românii nu le sunt nici dușmani și nici nu umblă cu utopii să romanizeze pe sași.

Altă lege, altă limbă, alt port au românii, decât ca să fi putut în decursul veacurilor să facă pe vre-un sas să-și lase legea ori limba de dragul limbei ori legii românesce.

Alte vor fi fost cauzele în trecut de s'au înmulțit românii și sașii s'au împuținat.

În trecut, — pentru că în timpul din urmă acest simptom a dispărut și sașii se întăresc și înmulțesc pe și ce merge, iar bunăstarea lor economică nu ar trebui să-i facă să rêvnescă după puținul românilor.

Deputatul Vészi însă îi asmuță formal asupra românilor.

În ziarul „Budapesti Napló” dela 4 Februar, al cărui redactor este deputatul Vészi, găsim la adresa noastră a Românilor invective grosolane numindu-ne selbătoci.

„Frații sași, zice dl Vészi, sunt frați de suferință ai maghiarilor din Ardeal. Ei trebuie să se apere împre-

ună cu noi contra dușmanului comun, contra primejdiei. Garanția și siguranța lor o pot afla numai în întărirea elementului maghiar. Sașii și maghiarii sunt împreună strimțorați.

Instinctul de conservare pretinde ca sașii să se pună umăr la umăr cu maghiarii. Șovinismul național pentru sași ar fi egal cu aruncarea lor în brațele românilor.”

Se înțelege că un ziar local a publicat aceste scrintituri fără nici un comentariu.

Suntem dispensați cu totul să arătăm marele contrast ce este între cele afirmate de deputatul Sebeșenilor și între cruda realitate.

Nu ne putem însă împăca și nu ne mulțumește deloc tăcerea adencă ce o observăm cercurile normative săsești față de această insultă făcută la adresa noastră, că adecă noi am fi un „dușman” al elementului săsesc și o „primejdie” pentru compatrioții sași.

Așteptăm să se pronunțe ziarul local autorizat al Sașilor și să iee poziție față de astfel de invective aruncate în fața noastră.

Dacă nu o va face, vom trebui cu durere să ne întărim în convingerea că „qui tacet, consentire videtur”.

După a lor conduită ne vom orienta, dacă întimpină sau nu, consimțământul lor espectorajile din semă afară riscate ale deputatului Sebeșului, ori-ce ar fi și mai trist, dór ele sunt chiar inspirate din unele cercuri locale de acolo.

Carte folositore. Ministeriul reg. ung. de agricultură aduce la cunoștința tuturor autorităților bisericesci superioare, că în curând va apărea în edițiunea sa sub titlul „Comóra economului ungar” „A magyargazda kincses háza” o carte cu un folositor cuprins și cu povești indispensabile pentru toți agricultorii din țară, pe carea este aplicat a o espeda gratuit la toți preoții și învățătorii din archidieceasă, cari o vor cere prin o corespondință adresată numitului minister (Magy. kir. földmívelőügyi minisztérium — Gazdasági szakosztály). Firesce, că prin această se intenționează, ca preoții și învățătorii să apro-

fundeze folositoriul ei cuprins în toți ramii, și apoi cu ocaziuni binevenite să generalizeze poveștele, instruând poporul în mijlocul căruia lucră.

Recomandăm preoțimii și învățătorimii noastre a-și procura această carte, care în curând va apărea de sub tipar, cu atât mai vârtos că n'au decât s'o cêră.

Revistă Bisericească

Pentru apărarea credinței și moralului.

Ziarul „România Jună” a atras mai întâi atențiunea publicului asupra infamiei comise de fôia umoristică „Moș Teacă” din București, care și-a bătut joc de sf. sêrbători ale creștinilor, redactorul fiind un strêin care caută distrugerea credinței pozitive și a moralei publice. P. S. Sa episcopul de Huși a interpelat guvernul în o ședință a senatului român și la această i-a răspuns dl ministru-președ. ad interim Manu, reprobând în cele mai aspre cuvinte blasfemia din Moș Teacă. Dl general Manu a numit pe autor un nemernic, un descreerat și fapta lui miserabilă.

Cu toate acestea nu știm, că până astăzi să se fi luat vr'o măsură pentru împedecarea astorfel de elemente distructive, de a abuza de ospitalitatea țerei românești, atacând religiunea fără nici o temă de pedepsă. În numărul mai prospêt al revistei bisericesti *Biserica ortodoxă română*, comitetul redactor, în urma reclamelor numeroase primite din partea credincioșilor, păsește energie cu cererea, ca guvernul român să ia în apărare biserica, ceea-ce i incumbă mai ales după constituția țerii.

Pentru remediarea rêului ce amenință existența ca popor a Românilor, comitetul redactor propune următoarele măsuri: 1) „să nu se mai permită a se ataca Capul Statului sub nici un cuvânt, pentru-că ne sâpăm mormântul nostru. 2) Să se oprescă absolut de a se batjocori și insulta Legea Domnitore în Stat, precum și ori-ce altă Religie sau confesiune ori care ar fi, iar cel ce ar călea această dispoziție de interes public să-și ia grabnic resplata faptei, iar de ar fi strêin să se expulzeze. 3) Ori-ce scrieri imorale, ori-ce publicații tendențioase, ca istorii de hoți criminali etc. și de care scrieri sunt pline hălele și piețele publice și pe care le vând la

FOIȚA

Notițe Critice.

Distinsul scriitor român I. L. Caragiale a publicat sub titlul de mai sus în „Universul” un articol plin de amară ironie, făcând constatări dure-rose despre instrêinarea de biserică a așa numiților liberi-cugetători, pe cari i sbicieue după merit, și arată cu cât zel cercetăză credincioșii altor confesiuni serviciul religios. Eată-l în întregime:

Încă de mult, lumea noastră românescă nu mai merge la biserică.

Ômenii de sus, de mijloc și de jos au uitat de mult cărarea ce duce la locașul icônelor.

Boeri, ostași, negustori, meseriași, dascăli, slujbași, mari și mici, s'au lăpădat de datorile cătră legea lor creștină — toți sunt astăzi liberi-cugetători.

Și, firește, dacă dumnêlor sunt astfel, trebuie și femeile dumnêlor să fie tot astfel, adică libere-cugetătoare; și, prin urmare, cum

ar putea să fie copiii dumnêlor altfel decât sunt mamele, adică altfel decât liberi-cugetători!

Dar să nu exagerăm.

Boerimea, ostașii și slujbașii, deși liberi-cugetători, tot mai merg uneori să auză, dacă nu chiar s'asculte, evanghelia — anume când M. Sa Regele se duce cu ceremonialul obicinuit, la zile mari, ori la Mitropolie, ori la Sf. Nicolae în Șelari, ori pe malul gârlii la Bobotăză.

De altă parte, tinerimea și damele se abat uneori la câte o biserică high-life, și, spre cinstea lor, trebuie să mărturisim că sunt pătrunse de tot respectul cuvenit casei Domnului: atât tinerimea cât și damele se prezintă acolo gătite cu totă ngrijirea. Atâta numai că vorbesc cam prea tare.

O fi această bine sau rău, — că s'a lăsat adică lumea noastră de biserică — nu o pot spune, căci n'am în această privință nici o părere hotărâtă.

Pôte, după cum zic unii, să fie bine; pôte că lipsa de aplecare către religie să fie dovada unui spirit, care se emancipăză lesne de ideile învechite și devine astfel mai susceptibil de idei nouă, de progres intelectual și moral.

Pôte, din potrivă, după cum zic alții, să fie rău; pôte că lipsa această să fie dovada unei porniri la descreerare, la o scădere, la o înjosire progresivă intelectuală și morală, la o din ce în ce mai mare pierdere a omeniei!

Nu știu deocamdată cine să zic că au dreptate — pesimiștii ori optimiștii; trebuie să mai mă gândesc mult la această întrebare. Dar până s'ajung a'mi da un răspuns, voi să consemnez aci în fuga condeiului câte-va observațiuni, pe cari le fac de mult.

Pe câtă vreme bisericile noastre românești ortodoxe, părăsite de credincioși, mai ales în capitală și'n orașele mari, decad pe vîzute; pe câtă vreme tîcea și clopotele noastre fac sgomot dea-surda, ne mai aflându-se urechi cari să le n'îtelgă glasul și chemarea; pe câtă vreme o biată prescură și câteva lingurițe de vin ajung unui trist altar pe multe dumineci — ce se n'templă în altă parte?

Ia să vedem.

Treceți, vă rog, foști creștini ortodocși, astăzi liberi-cugetători, treceți duminica dimineța pe la frumoasa catedrală catolică a Sfintului Iosef, pe la Bărăție, pe la biserica protestantă și pe la cea calvină;

treceți, vă rog, foști creștini ortodocși, compatrioții mei, liberi-cugetători astăzi, treceți vineri sêra pe la sinagoge-mosaice — și vedeți ce se petrece acolo, în acele locașuri clădite de ômeni pentru adăpcstirea sfîntei credințe în Dumnezeu, lăsate lor de la moși strămoși.

Vedeți, ce de lume! Ce de ômeni, ce de femei și copii!

Priviți! Bogați și săraci, voinici și neputincioși, tineri și bătrâni. Sunt între ei învățați deosebiți și ômeni de rënd, ființe pe drept ori nu, mândre și ființe umile, ômeni cu griji sdrobotore și ômeni fără nici o grije; toți vin să-și ridice acolo sufletul, ascultând cuvântul Domnului; toți vin acolo să se rîge împreună Lui, cum I s'au rugat și pârîinții lor, și să n'vețe și pe copiii lor a I-se ruga cu dênșii.

Sunt între ei bravi și cumînții Germani, Francezii cei subțiri la minte și nobilii Italiani, și alte neamuri strălucite ale Europei, și îndrăzneții Unguri și neînduplecații Evrei.

Intrați, foști creștini ortodocși, astăzi liberi-cugetători; intrați după acești credincioși în sfântul pentru ei locaș.

Ascultați cum rêsună, legănându-se în-

țărani ovrerii, pentru că numai ei fac asemenea speculă rușinosă, să fie confiscate și arse.

4) Ar fi de dorit să se institue în interesul apărării Instituțiilor naționale un oficiu, a cărui menire să fie a studia și încunoștiința guvernul la timp despre conținutul infecțios al unor asemenea scrieri, spre a fi din timp interzis de a se pune în comerț.

Sperăm, că aceste propuneri salutare vor afla ecoul dorit în inimile d. miniștri, cărora le compete executiva legii pozitive. În cazul prezent și în cazuri analoge e de dorit ca legea să fie aplicată cu totă rigore asupra celor păcătoși, cari sdruncină temelile statului.

Cum își închipuiesc Maghiarii acțiunea de împăcare cu naționalitățile?

La această întrebare dă răspuns destul de precis „B. Hirap” într-un articol intitulat „Reformă parlamentară”, din care extragem următoarele:

„Înainte ochilor nostri plutește o reformă parlamentară, poate că mai arzătoare decât reducerea censului și decât o nouă împărțire a cercurilor electorale, chestii urgiate de Kossuth, Ugron și Barabás. Am dori să vedem reformându-se spiritul parlamentului, să-l vedem ridicat la un nivel mai înalt, încredințând afacerile mărute orășenești și comitatense, organelor dela administrație și imitând parlamentul german și englez, unde desbaterile parlamentare se învîrt numai asupra întrebărilor de mare putere și economice. În parlamentul german se discută o chestie economică de o sută de ori mai pe larg decât chestia națională polonă sau elsațiană; chestiile de naționalitate se transpun simplu organelor administrative spre rezolvire. Națiunea germană nu suferă discuții de naționalitate în parlamentul său, ci le congresează puterii executive.

„Legea de naționalitate dela 1868 nu este idealul nostru, nu corespunde cât de puțin concepțiilor din epoca modernă relativ la cestiunea naționalităților; nu corespunde această lege nici sentimentelor, nici convingerilor noastre politice. Despre aceea, că statului maghiar, legislativei maghiare să nu-i fie iertat a maghiarisa din oficiu pe cetățenii statului maghiar, să lăsăm pe cei din Brașov și Sibiu să o spună celor, ce o cred, iar nu nouă. Însă după-ace legea de naționalitate există și într-o privință sau alta legă mâinile legislativei noastre, noi trebuie să creăm o situație (administrație), în virtutea căreia cauza maghiarizării, respective executarea legii de naționalitate s'o încredințăm administrației și să nu ne trecem vremea cu ea în parlament. Andrassy își închipuia, că pentru rezolvirea mai bună a chestiei de naționalitate, trebuie întâi, să ne împăcăm cu dinastia, al 2-lea să câștigăm Rusia pentru politica de pace și al 3-lea să legăm alianță permanentă cu Germania. O atare constelație politică ne scapă de a mai considera chestia naționalităților de chestie politică, pe care trebuie să o facem

chestie administrativă. Am văzut în trecut cum guvernul Wekerle a făcut procesul Memorandului și procesul Replicii fără parlament și fără secțiune de naționalitate.

Și pe viitor se poate închipui tot așa de bine administrației, justiției înfrânarea agitațiilor de naționalitate, sau pedepsirea lor. Agitațiunile de naționalitate n'au însemnatate politică, ci numai polițială; asta va să zică împregiurarea, că Coloman Széll a readus secțiunea naționalităților în secția poliției de stat, unde a fost mai înainte și unde va fi pe viitor... Ungurul se-și crească băieții și fetele buni patrioți unguri, bune ungurice, se-și dea fii pe cariere productive, împreunate cu câștig de averi, se maghiariseze acolo unde trebuie, familia sa, nămurile, pe vecini și pe consătenii săi. Parlamentul se nu mai facă politică, ci să adune putere și avere, și să nu mai pierdă timpul cu lucruri pe cari un bun solgăbiru le resolvă mai bine, decât cel mai bun parlament din lume.

Se poate mai deslușit?

Dieta croată.

În ședința dela 17 l. c. n. fiind vorba despre petițiunile Sârbilor, prezentate dietei croate, banul Khuen Héderváry declară, că mai cu cale ar fi ca acelea să se transpună guvernului, fiindcă petiții de un cuprins așa variu și apartinătoare la competența diferiților factori nu se pot rezolva într-una. Cererile de un colorit radical nu pot conta la vr'un rezultat, din contră guvernul va cumpăna chestia legilor interconfesionale, în care se va conduce de lege și interesul public al populației. În numele coaliției Brestyensky declară, că pe baza dreptului de stat croat, coaliția nu va participa nici la desbatere, nici la votare și protestează contra aceleia, ca guvernul să reguleze prin vr'o ordinațiune vr'una din chestiile amintite în petițiuni. Tomasci sprijinește petițiunile. Starcevic respinge pretensiunile „arogante” ale Sârbilor. Sevic recomandă spre primire postulatele Sârbilor, la spatele cărora stă întreg poporul sârbesc.

În continuarea desbaterilor la 19 l. c. deputații Masici și Egersdorfer recomandă primirea raportului comisiei de culte, care spune, că Sârbii, dacă voiesc egală îndreptărire trebuie să abzică de privilegiile lor medievale și de autonomie. După un scurt cuvânt final din partea referentului Stefan V. Popovici, se primi raportul comisiei de culte.

Revistă internă

Din Austria.

Sunt două săptămâni de când s'a întrunit conferința compusă din omenii de încredere ai Cehilor și Germanilor din Boemia și Moravia, pentru a încerca o înțelegere și o împăcare între aceste două popore. Guvernul Körber, care a pus la cale această conferință de înțelegere, a trebuit să promită, mai ales la cererea germanilor, că va face

să fie convocat încă în luna curentă parlamentul central. Și în adevăr „Reichsrath”-ul a și fost convocat pe ziua de 22 Februarie a. c.

Speranțele, că de astă-dată „Reichsrath”-ul va putea să lucreze în liniște, ca să se înlăture starea încurcată de azi și să se pôtă încheia în mod constituțional pactul cu Ungaria, le nimicesc încă de pe acum ziarul conducător al Cehilor „Narodni Listy”. Acest ziar anunță că Cehii vor continua obstrucțiunea în parlament până atunci, până când nu vor primi satisfacțiune pentru ordonanțele de limbă. Retragerea cabinetului Clary nu li-a fost satisfacțiune de ajuns. Ziarul ceh prevestește că conferințele de înțelegere se vor termina iute, după întrunirea parlamentului, fără rezultat. În „Reichsrath”, Cehii vor face obstrucțiune și ei cred, că le va succeda din nou a zădărnici activitatea parlamentului, de și vor da de astă dată de mai mari greutăți. În fine, zice, nu va rămânea alta de cât a amâna iarăși „Reichsrath”-ul și a guverna cu § 14, convocându-se dietele provinciale pentru a rezolva afacerile cele mai urgente.

Din România

(Desbaterile senatului asupra proiectului de lege pentru reorganizarea armatei.) În ședința senatului român dela 5 l. c. la desbaterile asupra proiectului de lege despre reorganizarea armatei, fiind vorba despre modul cum se se prestea jurământul, discuția ni se prezintă după „Epoca” astfel: La art. 197 P. S. S. Episcopul de Rîmnic zice, că discuțiunea acestui proiect a ajuns la partea cea mai culminantă. Recunoște că dl ministru de justiție în expunerea de motive a dat o mare importanță jurământului și crede că bine a făcut, fondul intelectual al omului fiind absolut religios, fapt care se traduce perfect prin cuvintele unui poet german: „jurământul e un recurs la religie pentru interesul societății și al ordinei sociale”.

De aceea dl ministru a modificat modul cum se face jurământul, adăugând că președintele va spune martorului: Dumnezeu se te pedepsească dacă spui neadevărul.

P. S. Sa cere ca jurământul pentru a fi mai solemn să fie însoțit de ceremonii, ca prezența preotului îmbrăcat în odăjdii, care să prezinte martorului evanghelia pe care se jure. Felul acesta de jurământ e chiar prescripș de canoanele bisericești.

P. S. Sa se întreabă, dacă preoții trebuie să supuși jurământului; crede că trebuie să a fi scutiți.

P. S. Sa depune două amendamente 1) Jurământul să fie însoțit cu ceremonii. 2) Preoții să fie scutiți de a jura.

D. Virgil Poenaru combate propunerea P. S. S. Episcopul de Rîmnic; d-sa se întreabă cum vor presta jurământul evreii și musulmanii? Oratorul spune cum evreii prestă jurământul, sau prin ridicarea mâinilor sau la sinagogă, — jurământul cel mare evreesc,

— așa că nu știm, dacă acest jurământ e drept sau nu; iar musulmanii jură prin împreunarea mâinilor pe pânțele, zicând: Alah! Alah!

E de părere să se amâne discuția acestui articol, spre a se vota o formulare de modul, cum vor jura evreii și musulmanii.

D. G. Sefendache crede, că ar trebui să se spue: jur în fața lui D-zeu și a omenilor și să se termine cu cuvintele: „D-zeu și legea penală te vor pedepsi.”

Propune un amendament în acest sens.

D. P. Missir spune, că societatea având tradiții religioase și sentimente religioase devotate, să rămână articolul ast fel cum este redactat de dl ministru.

Dl ministru C. Dissescu răspunde că jurământul fiind un act mixt, va trebui să se facă întâiu prin punerea mâinei pe cruce, — simbolul credinței, — și prin cuvintele sacramentale, pe cari a căutat să le schimbe spre a fi mai explicite.

Combate primul amendament propus de P. S. S. Episcopul de Rîmnic, căci acesta tinde să facă din jurământ un act mai religios, caracter cu totul contrar adevărului. (?)

Oratorul în privința amendamentului II crede, că dacă ar trebui să urmărim textul canoanelor cetind cartea Metropolitului Șaguna, nici un creștin nu ar trebui să jure. De fapt preoții nu sunt supuși jurământului, de cât cu autorizarea superiorului lor. Crede că soluțiunea cea mai bună ar fi să se lase la aprecierea judecătorului.

Aceeași soluțiune crede că trebuie să fie dată și în ce privește pe evreii și mahomedani.

Termină, cerând respingerea amendamentelor P. S. Sale și al d-lui V. Poenaru și admite amendamentul dlui Sefendache.

I. P. S. S. Metropolitul Moldovei cere ca preoții să fie scutiți de jurământ.

P. S. S. Episcopul de Rîmnic retrage amendamentele. Articolul se votă modificat.

(Decorațiune). D-lui George Coșbuc distinsului scriitor român, i-s'a acordat medalia Bene Merenti el. I. pentru merite literare.

(O lucrare interesantă). D. Al. Vlahuță a terminat lucrarea cu care a fost însărcinat de ministerul instrucțiunii și anume o Geografie pitorească a României.

Acastă operă va fi pusă sub tipar în curând.

(Subvenționarea școlilor străine din România). Curierul financiar dela 6/18 l. c. aduce un comunicat, din care transpiră acordul de reciprocitate dintre guvernul român și monarhia noastră. Eată cuprinsul celui comunicat:

Legea Rentei bisericești Sf. Nicolae și a școlilor din Brașov, tranșează o chestiune veche, care a fost o cauză continuă de agitațiune și de neajunsuri, nu numai în țară, dar și în ce privește relațiunile noastre cu monarhia austro-ungară.

Acum e vorba de a se stabili și în România aceeași măsură pentru subvențiunile

tre înaltele bolți, acele cântări înălțătoare în slavă. Ia uitați-vă cum, cu capetele plecate, se lasă acei omeni pătrunși de binefacerea A-tor-Țiitorului.

Vedeți-i voi, cari sunteți totdeauna posomorîți, cum după ce s'au împărțit de acea binefacere, ies toți cu fețele senine și vesele.

Și dacă liberi-cugetători, nu mai puteți crede în Dumnezeu, căci nu mai sunteți în stare să-l vedeți, pe El care s'arată pretutindeni afară decât în sufletul vostru, nu puteți crede nici măcar în ce vedeți la acești oameni ai voștri? Nu înțelegeți voi, cari tot vă plângeți de slăbiciunea „noastră” față cu ei, ce întăriți ies după ce s'au rugat și au primit binecuvântarea?

Și dacă nici atâta nu n'înțelegeți, nu v'aduceți aminte barem de o vreme nu tocmai depărtată, când părinții voștri, cari dorm sub umbra crucii, cunoșteau izvorul acelei întăriri binefăcătoare și știau să s'adape la el?

Părinții noștri!

Prăpastie de vreme nemăsurată între ei și noi! Mii și mii de ani să fi trecut de la viața lor până la a noastră, și tot nu li s'ar fi șters mai bine din inimile copiilor

și dragostea și evlavia și felul.

Ei au crezut și s'au închinat, și sufletele lor gâseau mângăiere și tărie în închinăciune.

Noi nu ne mai închinăm, fiindcă nu mai credem.

Sufletele noastre nu mai au nevoie de mângăiere; inimile noastre nu mai au nevoie de tărie, fiindcă sunt de piatră, și din piatră această scăpărăm scanteile liberei-cugetări, noi Români foști ortodocși, cari suntem mai deștepți, mai luminați, mai mândri, mai puternici decât toate neamurile lumii.

Închine-se Asia, bătrâna înțeleptă, și ingeniōsa ei fică Europa! Închine-se Africa cu toate negrele ei seminții! Închine-se iscusita Americă!

Noi—nu ne'nchinăm.

Închine-se norozii!

Filosofia noastră ne pune mai presus de nevoia închinăciunii!

Clăpotele — șgomot! Icoanele — flăcuri! Credința — moft!

Închine-se bisericile, surpe-se zidurile lor!

Părinții noștri cari le-au zidit erau niște barbari, niște primitivi, fără nici o cultură serioasă; ei nu aveau spiritul de examen.

Noi suntem oameni moderni.

Măture-se dărămăturile bisericilor, ca să se deschidă locuri largi, piețe vaste, pe cari, după cerințele progresului, să se zidească otelari mărețe și cluburi politice, teatre de varietăți și burse de comerț!

Și nu care cumva să îndrăsnescă a ridica glasul cineva! În cazul cel mai bun pentru dînsul, ar fi un om ridicol.

E destul că biserica e tolerată!

Un slujitor al altarului, când stetea sub loviturile unei cumplite prigoniri, unei năpăstuiiri strigătoare la cer, isgonit și maltrat ca odinioară Sf. Ignatiu al Constantinopolei, mi-a spus cu adînc amar:

— Nu li-e frică, fiule, de bătaia lui Dumnezeu?

— Nu, părinte, i-am răspuns; nu e frică nimănui de bătaie cui nu crede că este.

Ai uitat că ai a face cu o lume, care nu crede în Dumnezeu? cu o lume căreia nu i-a fost frică să prefacă în pușcării locașurile sfinte, închinăte credinții străbune, unde zac osăminte de măreți voievozi?

Se va mai schimba lumea noastră românească? va mai vrea Dumnezeu să o reînnoască? va mai vrea Dumnezeu să o reînnoască la dînsul?

Dumnezeu știe.

Deocamdată, copiii noștri vor merge pe calea noastră cuminte. De ce avem școli românești, în cari urmează înaltele învățături ale omenirii? Pentru ca să ni'i lumineze și să ni'i crească.

Din aceste școli naționale, ies pe fiece an sute și mii de viitori cetățeni luminați, toți liberi cugetători, plini de dispreț pentru vechea rătăcită credință creștină, astăzi demodată, ridiculizată, scuipată!

Ei au învățat o religie mai omenescă decât cea creștină, o religie care predică nu mila și îngăduința, nu blîndeția și omenia: o religie aspră, care predică omului:

„Ești o fiară! Ghiarele tale și colții tăi sunt deșteptăciunea și șiretenia; fii perfid, crud și neîngăduitor cu semenii tăi!”

Nu te uita o clipă în sus spre cer: aci în jos, pe pământ, uită-te cu ochi în patru, ca și cum ai avea patru picioare; aci pe pământ se isprăvește tot pentru tine.

Ești fiară, fii fiară.

Fiarele n'au biserică; fiarele nu se'nchină; fiarele n'au Dumnezeu!

acordate de Austro-Ungaria bisericilor și școlilor sale, astfel ca toate aceste subvențiuni să fie depuse la cassa de depuneri din București.

Revistă externă

Răsboiul din Africa-sudică.

Comandantul suprem al armatei engleze după seria desastrelor suferite de englezi în partea orientală a câmpului de război, și-a mutat centrul operațiunilor în regiunea apusă, unde ținutul e mai deschis și unde speră a secera succese mai rezeși. Ca primul succes mai de valoare se anunță, că Englezilor le-a succedat despresurarea orașului Kimberley. Generalul French a respins pe Buri și a intrat în oraș cu 10.000 de oameni. A trebuit să susțină două lupte cu Buri, dar a cauzat o bucurie deosebită celor închiși, cari se aflau în cea mai mare lipsă de proviant; a pus mâna totodată pe mai multe cară cu munițiuni și proviant de ale Burilor. Luptele mai însemnate decurg acum pe lângă Kimberley.

După-cum scrie ziarul „Liverpool Post“, Transvaalul prepară lumii un spectacol, până acum ne mai văzută: ridicarea în masă a femeilor bure, care vor să lupte alături cu bărbații lor și cari de trei luni încercă învața munițiunii și proviant de ale Burilor. Luptele mai însemnate decurg acum pe lângă Kimberley.

NOUTĂȚI

Biserică română în Viena. Comitetul constituit pentru înființarea unei biserici române în Viena, a înaintat consistorului din Cernăuți lista familiilor române aflate la Viena. S'au constatat 282 familii și 145 copii români ort.-or. Datele sunt adunate de la consiliul școlar.

Cu această ocazie, s'a făcut și dureră descoperire, că 40 de fete din cele mai avute familii române, mai ales din România, își fac educația prin mănăstiri de călugărițe catolice din Viena.

dl Ioan Beleş, deputat dietal, va fi numit, după știrile ziarelor maghiare, de notat public în Arad. Afacerea aceasta a format obiect de discuție între deputați pe coridorul dietei la 19 l. c. și cu toate că prin numirea sa ar fi ambii notari publici din Arad români, se spune că deputații de toate partidele ar fi de acord la acesta.

Istoria bisericii române din Ardeal. O carte foarte interesantă și prețioasă a apărut de curând la București și anume volumul al doilea din lucrarea intitulată: „Fragmente din istoria românilor“ de Eudoxiu baron de Hurmuzaki, care se publică sub auspiciile ministerului cultelor și instrucției publice și ale Academiei Române, în traducere, din limba germană, făcută de dl Ioan Slavici. Tomul acesta cuprinde istoria bisericii române din Ardeal și se ocupă în deosebi cu istoricul uniunii cu Roma, prezentând toate fazele prin cari a trecut și condițiunile cu cari s'a făcut. Astăzi, când tendințele congresului pentru autonomia catolică sunt cunoscute, reîmprospătarea acestui istoric devine cât de interesantă.

Revista franceză „La vie illustrée“ consacră primele pagini ale numărului său din urmă, reginei României. În prima față a acestei reviste, e un frumos tablou reprezentând pe Augusta Suverană, cunoscută în lumea literară sub numele de Carmen Sylva, în cabinetul ei de lucru din Castelul Peleş. Sub semnatura d-lui Edmond Char, e apoi un important articol, în care se descrie viața la Sinaia a Reginei artiste. În acest articol se găsesc foarte multe trăsuri caracteristice din biografia poetei, care a uimit o lume și a făcut ca numele de Carmen Sylva să fie azi cel mai popular, cel mai admirat și mai iubit în toate cercurile savante și literare. Descrierea d-lui Edmond Char e însoțită de diferite clișeuri, reprezentând medalia pe care

i-a oferit-o Academia franceză, nepermițându-și să-i ofere premiul în numerar pentru operele scrise direct în franțuzește: Astra, Maria, Romanul unei princese, Cugetările unei regine și trei nuvele traduse din limba germană. Vine apoi un desen reprezentând vechia mănăstire Sinaia; un altul reprezentând pe împăratul-rege Francisc Iosif, pe regina Elisabeta, pe Regele Carol I., familia regală și curtea României la Sinaia și în sfârșit o slabă reproducere a admirabilului tablou a d-lui Lecomte de Noüy, reprezentând pe Regina în mâna stângă cu o carte deschisă, ear' în cea-daltă cu un condei. În acest tablou, Carmen Sylva privește spre ceruri, smulgând și din stele cugetările profunde și nesfârșita poezie. (Patria).

Reuniunea română de gimnastică și de cântări din Brașov va aranja Vineri, în 11 (23) Febr. c. o serată musicală împreună cu dans. Inceputul la 8 ore. Serata va fi deschisă pentru toți membrii Reuniunii.

Alianța popoarelor latine. Peste puține zile va apărea în Barcelona un mare ziar, destinat în special a vorbi despre alianța tuturor popoarelor de rasă latină.

Ziarul bucureștean *Autonomia*, foaie democratică federativă, vorbind de aparițiunea acestui ziar se ocupă de mersul ideii în România și laudă mult serbarea organizată la Roma de dl V. A. Urechid.

O nouă cronică despre răscăla lui Horia. În arhiva familiei princiare Esterházy din Kis-Márton (comit. Sopron) s'a descoperit o cronică în limba germană asupra răscălei lui Horia, care prezintă o iconă nouă asupra acestei lupte contra opresiunii seculare. Din partea scriitorilor maghiari s'a susținut că revoluțiunea lui Horia n'a avut nici un moment politic, nici un ideal, înaintea ochilor, care aserțiune după însemnările făcute de un contemporan străin de pe atunci și aflate în cronică dată acum la ivelă, nu se va mai pute susține. În cererea prezentată de Horia Comandei generale din Sibiu, se cuprind următoarele: 1) *Ca Românii să fie primiți și socotiți ca al patrulea stat, asemenea cu Ungarii, Secuii și Sașii.* A doua: starea de subjugare și chiar numele ei pentru ei să înceteze, și ei să fie într-o formă militarizată, ear' această stare să fie cu mult mai puțin limitată, decât până acum. A treia: nobilii să abdică de toate bunurile, drepturile și prerogativele lor, și bunurile lor să se împartă în comun între poporul valah, să fie puse la dispoziția și bunul plac al lor; apoi a patra: pentru esecesele lor de acum să fie amnistiați pe vecie. Celelalte puncte nu sunt încă cunoscute.

Postulatul prim, ca Românii să fie recunoscuți ca al patrulea stat este un important moment în apărarea revoluției lui Horia.

Grevă la preparandia de stat din Cluj. La preparandia de stat din Cluj vre-o 120 de elevi au declarat că nu vor mai cerceta prelegerile — afară de orele de religie — pe cât timp directorul Orbok nu le va da satisfacțiune. Elevii se plâng, că directorul trată cu ei brutal și îi silește să se servescă lucruri grele la munca pământului.

Directorul la rândul său se apără susținând, că n'a fost brutal și nemilos, ci numai „strict“. Inspectorul școlar a căutat să-i domolească, dar fără succes. Tinerii au înaintat un memorandum subscris de 96 inși, inspectorului școlar și ministrului de culte. Se așteaptă o investigațiune în cauză sub conducerea unui comisar ministerial.

Descoperire arheologică în Bulgaria. O descoperire interesantă a fost făcută zilele trecute la Filipopole în Bulgaria. S'a descoperit un car triumfal roman din secolul al 4-lea a. Chr. într-o movilă la Sud-Vest de oraș. S'au găsit și accesorii metalice de ale carului, figuri de bronz, hamuri de cai, cinci cranii omenești și câte-va săbii și lănci. Toate acestea se află espuse acum în muzeul din Filipopole.

Țara cea mai civilizată. Din statistica ministerului de culte danez, apărută de curând, reiese, că Dania este țara cea mai civilizată. După statistică nu există în Dania înțregă barbat majoran, care n'ar ști scrie și citi.

Averea Academiei maghiare cu finea anului trecut s'a urcat la suma de 5.339.791-96 corone, avere curată. Afară de aceasta, academia mai administrează 11 fonduri cu diferite mențiuni, în valoare de 355.273-32 cor. Preliminarul pe anul acesta: venite și eșite deopotrivă 311.463 cor. și 76 fl.

Femeile funcționare la căile ferate ungurești au trimis o deputațiune la ministrul de comerț Hegedüs pentru a-l ruga să li se măriască salariile, a li-se da drept de pensiune și a se sistematiza posturile. Deputațiunea a fost prezentată ministrului prin un deputat, care vorbi în numele damelor, zicând, că foarte multe femei sunt aplicate în funcțiuni la căile ferate, cari însă cu leafa de acum nu pot trăi, ér la bătrânețe sunt espuse celei mai mari miserie. Ministrul a declarat, că el deja se ocupă cu acest plan și va face tot ce va pute, ca justa cerere a femeilor să fie ascultată.

Din public*).

Mulțumită publică.

Inteligența română din Șoimușul-mureșan și jur a arangiat la 8/20 Ian. a. c. în favoarea bisericii gr. or. de aici o producțiune teatrală împreună cu dans, la care și-au dat concursul dșorele Aurelia Câmpean din Fornadie și Aurelia Guga, precum și dnii: George Perian, Ioan Bârna, George Omăta și Atanasie Moșiu. Pentru succesul moral și material al acestei producțiuni, subscrișii ne împlinim o plăcută datorință, mulțumind atât arangerilor și diletanților, cât și publicului spriginitor, care a arătat deosebit interes față de întreprinderea noastră. Cu mijloace bănești ne-au spriginit următorii:

St. familie Pop Adolf, și dl Adam Lazar not. cerc. din Șoimuș cu câte 6 cor., st. familie Câmpean din Fornadie, Gabor din Certeș, Thiulescu din Căianelul de jos, Ciuca din Boholt, Nagy Gyula din Șoimuș cu câte 4 cor., Reis din Deva, Piso din Măgura, Berar din Bejan, Stan, Fekete, Caprini, Fontos și dna Bogdan din Șoimuș cu câte 3 corone; Gábor, Toth, Váró, v. d. Miklós, Kolosvári și dșora Pavcovici din Șoimuș; on. fam. Popovici din Băița, Ioanovici și Albu din Hărău, Compodi și Coverdani din Birsău, dl Széki din Șoimuș, George Jula din Brad, dșora Hurdea din Cristior, Oprea din Folt, Boicz din Hunedóra, on. fam. Toma Roș și dl Pop Jenő din Deva, dl Olariu subnot. în Căianel, on. fam. Lőrincz din Buruene, Șloval din Chișcădaga și Laufer din Deva cu câte 2 corone; dnii: Deac din Săcărmăb, Ardean din Deva, Cifra din Ilia și Mihut din Hondol cu câte 2 corone; precum și dnilor, cari au contribuit câte 1 cor. 20 fl., 1 cor. 60 și 40 fl. etc. Venitul preste tot a fost 136 corone și 20 fl. din cari subtrăgând speșele cu 106 cor. și 20 fl., rămâne venit curat 30 corone, cari s'au transpus la cassa bisericii gr. or. din loc.

Șoimușul-mureșan, 4 Februarie 1900.

Georgiu Guga
paroch

Petru Muntean
epitrop

Aron Grădinar
epitrop

Pentru biblioteca „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“.

S'au dăruit cărți prin următorii: Ioan Pop Reteganul, redactor la „Fôia poporului“: „Pintea vităzului“, tradițiuni, legende și schițe istorice; Chiuituri, de cari strigă ficiorii la joc; „Românul în sat și la ôste“; „Bocete“, adevă cântări la morți; „Opșaguri“: „Novele și schițe“ vol. I. Broș. I. Direcțiunea seminarului „Andrean“: „Biserica ortodoxă română“ Nrii 8—12 din anul 1876; „Népiskolai Közlöny“, nevelés és oktatástügyi havi folyó irat Nrii 3, 4, 6, 7, 8, 9, și 12 din 1889; „Candela“, jurnal bisericesc — literar Nrii 1—5 din 1882; „Recreații stiențifice“ din 1884 Nrii 2—12; din 1885 Nri 1—5, 8—12; din 1888 Nrii 1—10 „Catalogul cărților“ din biblioteca societății de lectură „Andreu Șaguna“; „Magyar tanügy“, szerkeszték Dr. Heinrich G. és Dr. Kármán Mór din 1876 Nrii 1, 2, 3, 5 și 6; Revista

*) Pentru cele cuprinse în rubrica această redacția nu primește răspunderea.

„Lumină pentru toți“ anul 1890 Nr. 6, 8, 10—12; anul 1891 Nr. 3, 5—12; anul 1893 Nr. 1 și 2; „Archiv“ pentru filologie și istorie, anul 1867 Nri 2—10 ear din 1870 Nri 32 și dela 34,—38; „Romänische Jahrbücher“ anul 1893 Nri 1, 2, și 3; „Kalauz“ a siketnémák oktatása és nevelése terén, IV évfolyam Nrii 5—12; V évfolyam Nri 3, 4, 5, 7—12; VI évfolyam Nri 1, 2, 7, 10, 11, 12; VII é. folyam Nri 1, 2, 4—7, 12; VIII é. folyam Nri 1—6, 8, 9; „Népiskolai Közlöny II é. folyam Nr. 1, 2, din 1889; „Romänische Revue“ 1. Jahrg. Nr. 2—6; 2 I. g. Nr. 1—5; „Transilvania“ din 1870 cu lipsa Nriilor 8, 10, 11, 12, 14; din 1871 dela 1—16; din 1874 Nr. 1—23; din 1875 dela 1—9; din 1890 Nri 1, 2, 4, 5, 8, 11 din 1894: 8, 10, 11; din 1895 Nr. 5, 6, 8—12; din 1896 1—5, 9, 10. —

Dna Minerva Dr. Brote: „Convorbiri economice“ de Ioan Ghica; „Discurs“ rostit de D. A. Sturdza în senat la 27 Nov. 1893; Acte și date despre conferința română națională din Transilvania, ținută în 7 și 8 Martie 1869 în Mercurea; „Vatra“ anul I complet, iar din a. II Nrii 1—20. „Transilvania“ anul XXI complet; anul XXII complet cum și din al 2-lea exemplar Nrii 1—8 și 10; anul XXIII complet; anul XXIV complet; anul XXV dela Nr. 1—9; din Romänische-Revue anul VII Nr. 9—12; revista „Aurora română“, fôie beletristică anul 1863 și 1864 „Albumul macedo-român“ din 1880. Dșora Mărióra Popp „Le livre des demoiselles“ de H. Barbieux; dna Ana Crișanu n. Vestemian „Coliba lui Moș Toma“ sau viața negrilor în sudul statelor unite din America de T. Codresco (1853); dșora Eugenia Jovescu, profesora: „Mora din Vale“ de I. Rusu Șirianu, „Cuvinte sufletești“ de Carmen Sylva; „Isprăvile lui Păcală“ de P. Dulfu; „Pomăritul“ de D. Comșa; „Căldarul pentru toți“ anul 1897; din biblioteca pentru toți: Nrii 41, 119 și 123; „Almanahul învățătorului român“ anul 1898/9; F. Ahn „Noua metodă practică pentru a învăța cu înlesnire limba germană“ de M. Rudinescu cursul I—III; curs de limba germană pentru școlile secundare de M. Berar, vol. III Chrestomația; Die Opfer des Golde de A. Lomger; Herder Cid — Românczai; Ahasverus în Rom, de R. Hamerling; Nathan der Weise, de Lessing; Volksmärchen de Musäus; Inmormântarea, epitaful sau prohodul de D. R. Cordescu.

Aducem prin această sincerile noastre mulțumite sus amintirilor marinoșilor dăruitori.

Din ședința comitetului „Reuniunii sodalilor români din Sibiu“, ținută la 21 Decemvrie 1899.

Victor Iordășianu
președinte

Nicolau Bratu
not. adhoc

Notiță literară.

A apărut:

Nr. 2 din „Fôia Pedagogică“, cu un interesant cuprins și anume: Reformă în învățământul din istoria naturală în școlile populare, de Dr. D. P. Barcianu (Urmare). — Modele de lecțiuni: Parabola despre fiul cel pierdut, de Dr. I. Storoia. — Invidia la Români și urmările ei de inv. Ilie Georgescu. — Din literatura școlară de I. S. — Informațiuni. — Felurimi. — Corespondență.

Slavisarea Bucovinei. („Die Slavisirung der Bukowina“), considerațiuni etnografice și politice de un Român Bucovinean. Viena, librăria Carol Gerold's Sohn. Preț 1 coronă. Tractază marea primejdie națională, ce amenință existența Românilor din Bucovina. Asupra acestei interesante scrieri vom reveni.

Rugăm pe toți aceia, cari au binevoit a participa la înmormântarea neuitatei noastre mame, sócre, respective bunice

Josefine Hoppe,

precum și pe aceia cari au binevoit a depune corone pe sicriul răposatei, să primescă mulțumirile noastre sincere.

Sibiu, 21 Faur 1900.

Jalnicii erezi.

Nr. 16—1900

[21] 2—3

Publicare de licitațiune

Edificarea unei biserici nouă în comuna Petrilla (Lunca din sus) protopresbiteratul Hațegului, se va da în întreprindere pe calea licitațiunei publice minuentă Duminecă în 5/18 Martie la 11 ore a. m. în școala conf. din loc.

Prețul de strigare, conform preliminarului de spese aprobat de Prea Venerabilul Consistor la 31 Maiu 1897 Nr. 2813 ep. e fl. 1162.29, sau cor. 2324.58.

Întreprinzătorii, cari doresc a licita au a depune un vadiu de 10% din prețul de strigare.

Întreprinzătorul- cu care se va încheia contractul de edificare are a asigura comuna bisericească cu o cauțiune de 800 fl. v. a. (1600 corone.)

Planul, preliminarul de spese, precum și condițiunile de licitare se pot vedea ori-când la oficiul parochial din Petrila (Lunca din sus.)

Petrila (Lunca din sus) luna lui Ianuaru 1900.

În conțelegere cu comitetul parochial respectiv.

Văzut:

Titu V. Gheaja,
protopresbiter.

Simeon Suciu,
preot local.

„ZLAGNEANA“,

instituit de credit și economii, societate pe acții în Zlagna.

Convocare

Domnii acționari ai Institutului de credit și economii „Zlagneana“, societate pe acții, se convocă prin acesta la a

II-a adunare generală ordinară,

conform §-lui 16 din statutele societății, pe Sâmbătă în 17 Martie n. 1900 la 10 ore a. m. în localul școlei gr.-or. din Zlagna cu următorul

Program:

1. Raportul direcțiunei despre rezultatul gestiunii anului 1900.
2. Raportul comitetului de supraveghiere.
3. Decisiune asupra compturilor anuale.
4. Decisiune asupra împărțirii profitului curat, realizat în anul 1899.
5. Fixarea marcelor de prezență pentru membrii nirecțiunii și ai comitetului de supraveghiere pentru anul 1900.
6. Propuneri sau interpelări înaintate direcțiunii conform §-lui 21 din statute.
7. Exmiterea a doi acționari pentru verificarea procesului verbal al adunării generale.

În lipsa acționarilor receruți la adunarea din 17 Martie, conform §-lui 27 din statutele societății, Adunarea generală se va ține în 31 Martie st. n. 1900 cu același program, la orele și în localul deja indicat.

Domnii acționari, cari voesc a participa cu vot decisiv la adunarea generală, sunt poftiți, conform §-lui 22 din statute, a și depune înainte de adunare acțiunile scrise pe numele lor, respective pe numele acelor, pe cari îi reprezintă, precum și documentele de plenipotență, la cassa societății.

Zlagna, la 5 Faur 1900.

[27] 1—1

Direcțiunea.

A II. Încheiere a conturilor

institutului de credit și economii „Zlagneana“ din Zlagna.

Bilanțul general cu 31 Decembre 1899.

Active.		Pasive.	
	cor. fil.		cor. fil.
Cassa în număr.	1217.94	Capital social	50000.—
Imprumut pe cambii cu cavenți	85744.90	Depuneri	9971.84
„ „ obligațiuni	578.—	Reescompt	27392.—
„ „ hipotecă	2900.—	Fondul de rezervă	933.82
Mobilier	C. 492.80	Dividende neridicate	157.36
după amort. de 10% „	49.28	Interese transitoare anticipate	1588.80
Diverse conturi debitoare	2352.46	Profit curat	3193.—
	93236.82		93236.82

Profit și perderi cu 31 Decembre 1899.

Eșite.		Intrate.	
	cor. fil.		cor. fil.
Interese:		Interese:	
pentru depuneri	C. 398.10	după impr. pe cambii cu cavenți	6041.62
„ fond de res.	29.50	„ „ „ obligațiuni	39.88
„ reescompt	1494.08	„ „ „ hipotecă	228.04
Spese:		Diverse	2855.66
Salare, registre, imprim., porto etc.	2108.32		
Chirii	400.—		
10% amortizare din mobilier	49.28		
Spese de fondare, ultimele 50%	569.86		
Contribuțiuni	C. 883.26		
10% pentru int. de dep.	39.80		
Profit curat	3193.—		
	9165.20		9165.20

Zlagna, la 31 Decembrie 1899.

Emanuel Beșa m. p., **Stefan Pașculeț m. p.,** **Adam Damian m. p.,**
director executiv cassar. comptabil.

D. Comșa m. p.,
președinte

N. Cristea m. p.,
v.-președinte.

Membrii în direcțiune:

I. Dumitrean m. p. **I. Magda m. p.** **D. Moguț m. p.** **Stefan Corpade m. p.**

Subsemnatul comitet a examinat conturile prezente și le-a aflat în ordine.

Zlagna, 5 Faur 1900.

Comitetul de supraveghiere:

Rațiu m. p.

D. Costea m. p.

Petru Onea m. p.

Petru Presecan m. p.

Nicolae Motora m. p.

Redactor prov. **Dr. Elie Cristea.**

Au apărut:

Semințe din Agrul lui Christos.

Cuvântări bisericesci

de
Zacharia Boiu,
asesor consistorial, protopresbiter etc.

Cu binecuvântare arhierescă.

Tom. I.: **cuvântări la toate Duminecile de peste an.**

„ II.: „ „ **prasnicele și sărbătorile, precum și la casuale bisericesci.**

„ III.: **cuvântări la înmormântări, parastase etc.,** 360 pagine.

Prețul fiecărui tom 3 corone și porto postal.

Se află de vânzare la **autorul** și la

Tipografia și librăria Archidieceșană Sibiu.

Se află de vânzare la

Librăria archidieceșană

1. **Almanahul învățătorului român**, anul I și II. Prețul unui exemplar 1 fl. v. a., partea II 70 cr., porto 5 cr.
2. **Calendarul bibliotecii noastre pe anul 1900**, prețul 28 cr., porto 5 cr.
3. **Conferințele învățătoresci** din archidieceșană ort. rom. a Transilvaniei, ținute în 18/30 și 19/31 August 1898. Prețul 1 fl., porto 15 cr.
4. **Geografia pentru școlile populare**, clasa III și IV, de *V. Goldiș*, prețul 35 cr., porto 5 cr.

Din „Biblioteca teatrală“

au apărut până acum următoarele broșuri:

Nr. 1.	Sóre cu ploie , comedie într'un act de <i>Iosif Vulcan</i>	20 cr.
Nr. 2.	Idil la țară , comedie într'un act, localizată de <i>Maria Baiulescu</i> , după Juin și Flerx	20 „
Nr. 3.	Biletul de tramvai , comedie într'un act de <i>Gr. Mărunțianu</i>	15 „
Nr. 4.	Un om buclucaș , comedie într'un act, localizată de <i>Maria Baiulescu</i> , după M. Michel și Labiche.	20 „
Nr. 5.	Trei doctori , comedie într'un act, localizată din l. germană de <i>Virginia A. Vlaicu</i>	20 „
Nr. 6.	Pălăria ceasornicarului , comedie într'un act, de Mdm. Emile de Girardin, localizată de <i>A. G. N.</i>	25 „
Nr. 7.	Unde dai și unde crăpă , comedie în 2 acte de Alexandru Cosmar, localizată de <i>Iuliu Popescu</i>	25 „

La **Librăria Tipografiei archidieceșane**, se află spre vânzare:

Amicul poporului

de
T. Vuculescu, pretor.

O carte neapărat de lipsă pentru fiecare cetățean și cu deosebire pentru fiecare plugariu; cuprinde o mulțime de sfaturi în astfel de cauze judecătorești și administrative, cari pot obveni fiecărui om.

Prețul unui exemplar 1 cor.; trimis cu posta franco 1 cor. și 10 bani.

Caractere morale,

exemple și sentințe, culese din istoriile și literaturile poporilor moderne și vechi

de
Ioan Popea, prof

O carte instructivă și pe lângă acesta și o lectură foarte plăcută, n'ar fi ertat să lipsescă din nici o bibliotecă.

Prețul unui exemplar cor. 2.50; trimis cu posta franco 2 cor. 60 bani.

Editura și tiparul tipografiei archidieceșane.